

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ไตรภาคีการมีส่วนร่วมด้านภัยสารเสพติด โดยการสร้างเสริมความรู้สึกในคุณค่าของตนเองและการควบคุมตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสันป่าสัก อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางรุจิรัตน์ แก้วกลางเมือง

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและสถิติการศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.บุบผา

อนันต์สุชาติกุล

ประธานกรรมการ

ดร.วันทนีย์

จันทร์เอี่ยม

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า กระบวนการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกในคุณค่าของตนเองได้หรือไม่ และกระบวนการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด มีผลต่อการควบคุมตนเองเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สารเสพติดอย่างไร

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมนี้ได้ใช้การมีส่วนร่วมของไตรภาคีทำกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ไตรภาคีนี้ประกอบด้วยบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียน ได้แก่ พ่อแม่หรือผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ด้วยกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับกิจกรรมในปกติของโรงเรียน ทำการสร้างเสริมความรู้สึกในคุณค่าตนเองและควบคุมตนเองด้วยการยกย่องชมเชยนักเรียนที่กิจกรรมสำเร็จและฝึกทักษะชีวิต ทำการรวบรวมข้อมูลอย่างหลากหลายวิธี เช่น การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การประชุม การสนทนากลุ่ม โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 กลุ่ม คือกลุ่มปลอดสารเสพติด กลุ่มเสี่ยง และ กลุ่มใช้สารเสพติด

กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขสารเสพติดมีกระบวนการ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างความตระหนักและความสัมพันธ์ในโรงเรียน การวางแผนงานร่วมกันของครู การสร้าง

ความตระหนักและความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง การสำรวจข้อมูลและจำแนกนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม การจัดกิจกรรมไตรภาคี และการติดตามความยั่งยืน

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากที่มีกิจกรรมของไตรภาคีการมีส่วนร่วมด้านภัยสารเสพติด นักเรียนรู้สึกในคุณค่าของตนเองและรู้จักควบคุมตนเองให้ห่างจากสารเสพติดเพิ่มขึ้น ทั้งนี้จะสังเกตได้จากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ห่างไกลสารเสพติดได้ด้วยตนเอง ผู้ที่เดิมเคยเก็บตัวก็มีการเปิดเผยตนเองและมีการสมาคมกับผู้อื่นมากขึ้น มีความมั่นใจในตนเองและกล้าเผชิญความจริง ปฏิเสธสิ่งผิดได้ด้วยตนเอง เอาใจใส่ต่อการเรียนและการทำงานมากขึ้น ใช้เวลาเพื่อพัฒนาตนเองมากขึ้น มีความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับเพื่อนคนอื่นๆ นอกจากนี้ยังช่วยป้องกันเพื่อนกลุ่มเสี่ยงมิให้หลงใช้สารเสพติดเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งไม่ดี

ผลการวิจัยทำให้นักเรียนกลุ่มใช้ยา มีจำนวนลดลงกว่าเดิมจาก 16 คนเหลือเพียง 5 คนซึ่งลดความถี่และปริมาณการใช้น้อยลงกว่าเดิม นักเรียนกลุ่มเสี่ยงลดจาก 48 คนเหลือ 9 คน ทำให้นักเรียนกลุ่มปลอดภัยมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 167 คนเป็น 214 คน

Thesis Title Tripartite Participation in Drug Prevention Through Self-Esteem and Self-Control Enhancing in Ban Sunpasuk Lower Secondary School Students, Hang Dong District, Chiang Mai Province

Author Mrs. Rujirut Kaewklangmoung

Degree Master of Education (Research and Statistics in Education)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Bupa Anansuchatkul Chairperson

Dr. Wantanee Jun-earn Member

ABSTRACT

This research has 2 main objectives : 1) to study if the process of participatory tripartite activities for drug prevention and solution can strengthen students' self esteem, and 2) to investigate how the process of participatory tripartite activities for drug prevention and solution affect students' self-control for drug abstinence.

Participatory action research techniques were employed to initiate tripartite participation for school drug prevention and solution activities. The tripartite composed of persons with close relationship for students, i.e. parents or guardians, teachers and friends. The participatory activities were integrated into regular school activities. Rewarding strategy and life skill practices were utilized to improve students' self esteem and students' self control. Various data collection techniques such as participant observation, informal interview, indepth interview, focus group discussion and meeting were used. The target group was lower secondary schools who were divided into 3 groups : drug free group, at risk group and addict group.

The process of participatory activities for drug prevention and solution involve the following steps : 1) raising drug harm awareness of tripartite and the target students; 2) building up the collaboration among teachers, parents and guardians to study and understand students' problems and their mental condition; 3) improving the

relationship with students through love sharing, care and support providing, and merit appraising; and 4) conducting activities for improving students' self esteem and self control.

The result of study were : Students' self esteem and self control were improved after the implementation of participatory activities for drug prevention and solution. Students were able to abstain themselves from drugs ; Those, addict or at risk group, who previously shut themselves in became more open and sociable and more self confident. They were able to accept their own problems as well as refuse to commit wrong things, pay more attention to studying, and spend more time for improving themselves. Their senses of group belonging were increased; in addition, they became the person who help prevent their friends from drug use; the number of addict students and at risk students were decreased from 16 to 5 and 48 to 9 respectively, consequently, the number of drug free student increased from 167 to 214.